

י' אייר תשע"ט
15 מאי 2019

בדואר אלקטרוני: hassani@mof.gov.il

לכבוד
מר חסן איסמעיל, רו"ח
סגן בכיר לחשב הכללי
ירושלים
נכבדי,

הנדון: איסוף נתוני מיקום לגבי רואי חשבון נותני שירותים למדינה

1. בלשכת רואי חשבון בישראל ("הלשכה") חברים כ- 15,000 רואי חשבון, המייצגים מצידם מאות אלפי עסקים, נישומים ותאגידים, והמעניקים כדבר שבשגרה גם שירותים לגורמי המדינה.
2. מתוך ראייה ציבורית כוללת, פועלת הלשכה באופן שוטף להסדרת תחום עיסוקם של רואי החשבון והשירותים הניתנים על ידם לטובת המדינה והציבור בכללותו.
3. בתוך כך הובא לידיעתנו כי במסגרת הודעות הזכיה במכרז 3010/2018 לקבלת שירותי ביקורת בנושא שמירה על זכויות עובדי קבלן במשרדי הממשלה (שפורסם על ידי החשב"ל ביום 1.11.2018), שנמסרו ל- 8 משרדי רואי החשבון, נמסר לאותם משרדים כי הם עשויים להידרש לדווח (בדיווח אישי) על שעות עבודת הצוותים, המופעלים מטעמם במתן השירותים למדינה, באמצעות אפליקציית OK2GO, אליה מוזנים ובמסגרתה נאגרים **בזמן אמת** נתוני מיקום של המדווחים.
4. בלי להידרש לפרטי וסדרי המכרז האמור מבקשת הלשכה להסב את תשומת לב המדינה למשמעויות החמורות שנובעות לכוונה זו.
5. ראשית, אין צורך לומר כי ציבור רואי החשבון הפועלים כנותני שירותים למדינה הינם גם נאמניה ושומרי הסף מטעמה¹. משכך, מערכת יחסי האמון שנבנתה בין ציבור רואי החשבון לבין המדינה היא התשתית הבסיסית לפעולתם של רואי החשבון עבור המדינה, ועליה מצויים שני הצדדים לשמור מכל משמר.

¹ וראו, לצורך העניין, למשל את תקנה 5(א)(2) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993, המופעלת למיטב ידיעתנו מעת לעת לגבי התקשרויות מדינה עם רואי חשבון.

הדרישה לפיקוח מהסוג שמקנה האפליקציה המדוברת למזמין העבודה (שמאפיינו הם מאפיינים של פיקוח של "האח הגדול"), קרי - מעקב בזמן אמת אחרי מתן השירותים על ידי רואי החשבון כאמצעי בקרה על דיווחי רואי החשבון כפי שהם נעשים היום, חותרת תחת מערכת יחסי אמון ייחודית זו, ומאיימת (לכשתוחל) להוות פגיעה חמורה בה. הדבר צורם במיוחד במכרז האמור, שם נבחרו הזוכים במכרז לספק למדינה שירותי ביקורת על התנהלות המדינה בנושא שמירה על זכויות עובדים (!). לא יעלה על הדעת כי דווקא נותני שירותים אלה ידרשו למעקב ואיסוף מידע אוטומטי אחר מיקום עובדיהם על מנת לוודא כי הינם מדווחים דיווחי אמת!

למעלה מזה, ניהול מעקב כאמור אולי נכון לקבלני כח אדם המספקים שירותים לא מקצועיים (דוגמת שירותי שמירה וניקיון), ובוודאי שאינו נכון מקום שמדובר בשירותים מקצועיים שמעורבות השותף והמנהל האחראי על צוות העובדים בנתינתם היא בעלת חשיבות מכרעת.

6. לא נופל בחומרתו עניין נוסף, והוא כי איסוף מידע אודות מיקומו של אדם ושמירתו מהווים פגיעה חמורה בפרטיותו. זו עמדתה הידועה של המדינה ברגולציה שמתווה הרשות להגנת הפרטיות במשרד המשפטים לציבור הרחב, ומקל וחומר זו גם מדיניות המדינה בפעולתה².

כמו כן וכפי שהדבר מקובל בדיני הגנת הפרטיות, במקרה שמתבצעת פגיעה בערכים אלה נדרש להראות, למצער, כי קיים טעם חריג ומיוחד לכך. ברם בענייננו מדובר בדרך כלל בהתקשרויות הכוללות מגבלת שעות אפקטיביות, קרי חיובים שאינם תקינים (חו"ח) אינם מזכים מיידית בתשלום. לפיכך גם לא ניתן להצביע על טעם מיוחד או חריג כאמור לפגיעה בפרטיות.

יתירה מכך. לדרישה זו עשויה גם להיות השלכה על ציבור עובדי משרדי רואי החשבון ועל מערכת יחסי העבודה בין רואי החשבון לעובדיהם. לפיכך מן הראוי היה שהחשב הכללי יבקש את עמדת הרשות להגנת הפרטיות בנוגע לעצם האפשרות לחייב מאן דהוא (בין יועצים חיצוניים ובין עובדים) בדיווחי נוכחות באמצעות אפליקציה מהסוג המוצע, בטרם יישם כוונתו האמורה; משכך ראינו לנכון להביא מכתב זה לידיעת הרשות להגנת הפרטיות.

7. יודגש כי אין בכוונת הלשכה למנוע תהליכים נכונים של מיכון מערכי ניהול נותני השירותים של המדינה עליהם נמנים רואי החשבון, אך דומה כי כוונה זו חרגה מהסביר בכלל ובפרט במקום בו עסקין בפרטיותו של אדם - שעה שהרגולציה מורה על זהירות מוגברת באיסוף מידע ואגירתו.

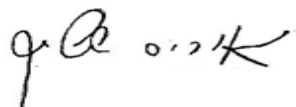
8. הדברים המובאים לעיל מתייחסים לתמונה העקרונית של המקרה, ומטבע הדברים אין בכוונת הלשכה להיכנס להיבטים בעייתיים אחרים שלו, לרבות בראי דיני המכרזים ובקשיים המעשיים של יישום האפליקציה האמורה.

² ראו, לדוגמא, הנחיית רשם מאגרי מידע 1/2012 תחולת הוראת חוק הגנת הפרטיות על מאגרי מידע של מפעילי כרטיס חכם בתחבורה הציבורית והצ"ח להסדרת השימוש בכרטיס חכם בתחבורה הציבורית, התשע"ו-2016 (הצ"ח ממשלה 1054 מיום 29.6.2016), שעניינם איסוף מידע אודות תנועת נוסעים בתחבורה הציבורית באמצעות כרטיס "הרב-קו".

9. לפיכך מבקשת הלשכה כי החשכ"ל ישקול בשנית כוונתו האמורה להפעלת תוכנת המעקב, ויחזור בו מדרישתו זו ללא כל דיחוי. דרך זו יותר ממתבקשת על מנת לאפשר את המשך שיתוף הפעולה הפורה בין המדינה לרואי חשבון המשרתים את המדינה בנאמנות ובאמון מלא.

נשמח להיפגש על מנת לדון איתכם בעניין זה ככל שיידרש.

בכבוד רב,

איריס שטרק, רו"ח
נשיאת לשכת רואי חשבון בישראל

העתיקים:

מר רוני חזקיהו, החשב הכללי, משרד האוצר
עו"ד אמי פלמור, מנכ"לית משרד המשפטים ויו"ר מועצת רואי חשבון
ד"ר שלומית ווגמן-רטנר – מ"מ ראש הרשות להגנת הפרטיות

רחוב מונטיפיורי 1
בית לשכת רואי חשבון
ע"ש קסיר
ת.ד. 29281
תל אביב 6129201
טל. 03-5116666
פקס. 03-5116665
אתר: www.icpas.org.il
E-mail: cpas@icpas.org.il